

report

March 19, 2025

1 Laboratorium 1 - A* vs Dijkstra / Tabu search

1.0.1 Lukasz Fabia 272724

1.0.2 Jak zacząć?

Python3, najlepiej wersja > 3.11 .

```
python -m venv .venv
source .venv/bin/activate
pip install -r requirements.txt
```

1.1 Uwaga

Ze względu na to, że kompilowałem ipynb do pdf to wpłynąć na wyświetlanie niektórych danych w szczególności tabel.

1.2 Teoria i cel

Celem tego zdania jest znalezienie najkrótszego (min. droga) przejazdu MPK lub przejechanie z punktu A do B w najkrótszym czasie (min. czasu).

Do tego problemu optymalizacji należy wykorzystać dwa popularne algorytmy do wyszukiwania najkrótszych ścieżek - A* i Dijkstra.

1.2.1 Dijkstra

Algorytm zachłanny, znajdujący najkrótszą ścieżkę od węzła startowego do wszystkich innych węzłów w grafie. Wykorzystuje wagi (u mnie i w zadaniu korzysta on z kosztu czasu).

1.2.2 A*

Jest sprowadzalny do **Dijkstry**. Można powiedzieć, że jest taką ulepszoną wersją i jest częściej używany ze względu na optymalność. A* korzysta z heurystyk, żeby oszacować, czy opłaca się wybierać taka a nie inną ścieżkę. Warto dodać, że działa to gdy wiemy czego szukamy, czyli znany jest *target*.

1.3 Wgląd do danych

Pierwsze 5 wierszy. Z racji tego, że jednym z czynników, którym będziemy się kierować przy wybieraniu trasy będzie czas no to warto różnicę, która będzie kosztem danej ścieżki.

```
[1]: from parser import get_df
df = get_df()

df.head()
```

```
[1]:
```

	company	line	departure_time	arrival_time	start_stop	\
0	MPK	Autobusy	A	20:52:00	20:53:00	Zajezdnia Obornicka
1	MPK	Autobusy	A	20:53:00	20:54:00	Paprotna
2	MPK	Autobusy	A	20:54:00	20:55:00	Obornicka (Wołowska)
3	MPK	Autobusy	A	20:55:00	20:57:00	Bezpieczna
4	MPK	Autobusy	A	20:57:00	20:59:00	Bałtycka

	end_stop	start_stop_lat	start_stop_lon	end_stop_lat	\
0	Paprotna	51.148737	17.021069	51.147752	
1	Obornicka (Wołowska)	51.147752	17.020539	51.144385	
2	Bezpieczna	51.144385	17.023735	51.141360	
3	Bałtycka	51.141360	17.026376	51.136632	
4	Broniewskiego	51.136632	17.030617	51.135851	

	end_stop_lon
0	17.020539
1	17.023735
2	17.026376
3	17.030617
4	17.037383

1.4 Jak zbudowałem strukturę grafu?

Generalnie w `/models/graph.py` mamy całą strukturę składa się ona z `Node`, `Edge` i coś co agreguje w sobie węzły, czyli graf. W klasie grafu znajduje się tylko słownik `[ulica: węzeł]`.

Kolejnym krokiem było parsowanie danych i wrzucenie ich do grafu. Iterowałem po wierszach i:

1. Wyciągałem dane z wiersza i robiłem z tego krawędź.
2. Dodawałem startowy i końcowy przystanek do słownika. Dodawanie działa w taki sposób, że jeśli ulicy nie ma w kluczach to dodaje dane tej ulicy pod tym kluczem.
3. Aktualizacja krawędzi, czyli do listy startowego węzła dodaje nowy edge z podpiętymi węzłami.

W ten sposób, wystarczy utworzyć obiekt i otrzymujemy **Graf skierowany ważony**. Gdzie **waga** to czas przejazdu w minutach z A do B, a **skierowany** dlatego, że dodaje nową krawędź do startowego node'a. Więcej na temat struktury w kodzie źródłowym [models/graph.py](#).

Ostatnia uwaga, przyjąłem, że przy szukaniu połączenia (krawędzi) mogą czekać maksymalnie **15 minut** (czyli od teraz + 15 minut), aby ograniczyć liczbę bezsensownych połączeń. Przykład:

jestem na Grunwaldzie, a algorytm proponuje mi połączenie, które odjeżdża za godzinę, ale podróż trwa tylko **12 minut do celu**. Taka optymalizacja.

1.5 Strategie działania

Ten problem można fajnie rozwiązać za pomocą strategii. Logika leży tylko w wybieraniu najbardziej **optymalnej** ścieżki. Zatem zbudowałem sobie szkielet z częścią wspólną tych algorytmów i będę manipulować tylko w konkretnych implementacjach wyborem ścieżki. W ten sposób będzie można tworzyć łatwiej nowe odmiany tych algorytmów.

Odpowiedź na koniec to jest czas w formacie HH:MM:SS, żeby było czytelniej, *liczba odwiedzonych wierzchołków* i *czas wykonania*(w ms).

1.5.1 Zadanie 1a

Algorytm wyszukiwania najkrótszej ścieżki z A do B za pomocą algorytmu Dijkstry w oparciu o kryterium czasu.

1.5.2 Inicjalizacja grafu

```
[2]: from parser import to_graph
      from dijkstra import Dijkstra
      from a import AStarMinTime, AStarMinTransfers, AStarModified
      from datetime import time
```

```
g = to_graph()
```

```
[3]: # Times
      t1 = time(hour=8, minute=18, second=0)
      t2 = time(hour=20, minute=50, second=0)
      t3 = time(hour=7, minute=20, second=0)
```

```
[4]: d_engine = Dijkstra(g)

      _ = d_engine.search("Muchobór Wielki", "Mroźna", t1)
      _ = d_engine.search("Zajezdnia Obornicka", "Bałtycka", t2)
      _ = d_engine.search("Wyszyńskiego", "PL. GRUNWALDZKI", t3)
```

It took: 758.51 ms

Results for Dijkstra:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
119	08:21:00	Muchobór Wie	08:22:00	Stanisławows	4
119	08:22:00	Stanisławows	08:23:00	Trawowa	5
119	08:23:00	Trawowa	08:24:00	Krzemienieck	6

119	08:24:00	Krzemienieck	08:25:00	Końcowa	7
119	08:25:00	Końcowa	08:27:00	Ostrowskiego	9
119	08:27:00	Ostrowskiego	08:28:00	FAT	10
5	08:28:00	FAT	08:29:00	Hutmen	11
5	08:29:00	Hutmen	08:30:00	Bzowa (Centr	12
5	08:30:00	Bzowa (Centr	08:31:00	pl. Srebrny	13
5	08:31:00	pl. Srebrny	08:32:00	Stalowa	14
5	08:32:00	Stalowa	08:34:00	Pereca	16
5	08:34:00	Pereca	08:35:00	Grabiszyńska	17
5	08:35:00	Grabiszyńska	08:36:00	Kolejowa	18
5	08:36:00	Kolejowa	08:38:00	pl. Legionów	20
5	08:38:00	pl. Legionów	08:40:00	Arkady (Capi	22
5	08:40:00	Arkady (Capi	08:42:00	DWORZEC GŁÓW	24
K	08:42:00	DWORZEC GŁÓW	08:47:00	GALERIA DOMI	29
12	08:48:00	GALERIA DOMI	08:51:00	Urząd Wojewó	33
149	08:51:00	Urząd Wojewó	08:52:00	most Grunwal	34
149	08:52:00	most Grunwal	08:54:00	PL. GRUNWALD	36
111	08:55:00	PL. GRUNWALD	08:57:00	Bujwida	39
111	08:57:00	Bujwida	08:59:00	Kochanowskie	41
111	08:59:00	Kochanowskie	09:00:00	Śniadeckich	42
111	09:00:00	Śniadeckich	09:01:00	Zacisze	43
111	09:01:00	Zacisze	09:03:00	Kwidzyńska	45
111	09:03:00	Kwidzyńska	09:05:00	Brücknera	47
111	09:05:00	Brücknera	09:07:00	C.H. Korona	49
111	09:07:00	C.H. Korona	09:09:00	Zielna	51
111	09:09:00	Zielna	09:10:00	Psie Pole	52
111	09:10:00	Psie Pole	09:11:00	Psie Pole (R	53
131	09:13:00	Psie Pole (R	09:15:00	KIEŁCZOWSKA	57
131	09:15:00	KIEŁCZOWSKA	09:16:00	Poleska	58
131	09:16:00	Poleska	09:17:00	Kiełczowska	59
131	09:17:00	Kiełczowska	09:18:00	Żmudzka	60
121	09:19:00	Żmudzka	09:20:00	Kiełczowska	62
931	09:24:00	Kiełczowska	09:25:00	Kiełczów - S	67
931	09:25:00	Kiełczów - S	09:26:00	Kiełczów - B	68
931	09:26:00	Kiełczów - B	09:27:00	Kiełczów - W	69
931	09:27:00	Kiełczów - W	09:28:00	Kiełczów - p	70
931	09:28:00	Kiełczów - p	09:30:00	Kiełczów - W	72
911	09:36:00	Kiełczów - W	09:37:00	Kiełczów - o	79
911	09:37:00	Kiełczów - o	09:38:00	Wilczyce - S	80
911	09:38:00	Wilczyce - S	09:39:00	Wilczyce - D	81
911	09:39:00	Wilczyce - D	09:40:00	Wilczyce - D	82
911	09:40:00	Wilczyce - D	09:41:00	Wilczyce - B	83
911	09:41:00	Wilczyce - B	09:42:00	Wilczyce - W	84
911	09:42:00	Wilczyce - W	09:42:00	Wilczyce	84
911	09:42:00	Wilczyce	09:43:00	Mroźna	85

Total time (Dijkstra): 01:25:00

Total visited nodes: 35988

It took: 4.32 ms

Results for Dijkstra:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
A	20:52:00	Zajezdnia Ob	20:53:00	Paprotna	3
A	20:53:00	Paprotna	20:54:00	Obornicka (W	4
A	20:54:00	Obornicka (W	20:55:00	Bezpieczna	5
A	20:55:00	Bezpieczna	20:57:00	Bałtycka	7

Total time (Dijkstra): 00:07:00

Total visited nodes: 214

It took: 17.40 ms

Results for Dijkstra:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
1	07:22:00	Wyszyńskiego	07:23:00	Prusa	3
1	07:23:00	Prusa	07:25:00	Piastowska	5
1	07:25:00	Piastowska	07:28:00	PL. GRUNWALD	8

Total time (Dijkstra): 00:08:00

Total visited nodes: 870

Wnioski

1. Minimalny czas podróży

- gwarantuje nam, że koszt faktycznie będzie najmniejszy w moim przypadku - czas podróży, ale gdy warunki będą idealne tj. brak opóźnień tramwajów.
- można pomyśleć nad algorytmem, który obsłuży sytuacje losowe.

2. Liczba odwiedzonych wierzchołków

- jest ona całkiem spora, ponieważ przeszukuje wszystko.

3. Performance

- długi czas wykonania się dla tras gdzie mamy kilka przystanków to kilkanaście ms, ale liczba rośnie w przypadku trudniejszych odcinków. Jest to spowodowane przeszukiwaniem wszcz co też nijako wiąże się z dużą ilością odwiedzonych wierzchołków.
- sam język nie jest demonem prędkości, można przepisać na coś szybszego jak (np. Rust, C/C++).

4. Optymalizacje

- użycie algorytmu z heurystyką np. A*

1.5.3 Zadanie 1b

Algorytm wyszukiwania najkrótszej ścieżki z A do B za pomocą algorytmu A* w oparciu o kryterium czasu.

Jako, że A* to jest modyfikacja Dijkstry to po prostu wartość `priority` to będzie strategia obliczania kosztu dla mojej klasy w tym wypadku klasycznego A*. Poniżej snippet kodu z [a.py](#) z liczeniem priorytetu.

```
priority = self.cost_strategy(  
    new_cost=new_cost,  
    end_node=end_node,  
    next_end_node=next_edge.end_node,  
)
```

A tutaj heurystyka, zastosowana w szukaniu obiecującej ścieżki. Akturat do policzenia odległość użyłem biblioteki `geopy` ze względu na współrzędne geograficzne. Wszystkie heurystyki znajdują się w [search.py](#).

```
def cost_strategy(self, new_cost, **kwargs):  
    return new_cost + self._geo_heuristic(  
        a=kwargs["end_node"], b=kwargs["next_end_node"]  
    )
```

```
[5]: a_engine = AStarMinTime(g)  
_ = a_engine.search("Muchobór Wielki", "Mroźna", t1)  
_ = a_engine.search("Zajezdnia Obornicka", "Bałtycka", t2)  
_ = a_engine.search("Wyszyńskiego", "PL. GRUNWALDZKI", t3)
```

It took: 59.86 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
119	08:21:00	Muchobór Wie	08:22:00	Stanisławows	4
119	08:22:00	Stanisławows	08:23:00	Trawowa	5
119	08:23:00	Trawowa	08:24:00	Krzemienieck	6

119	08:24:00	Krzemienieck	08:25:00	Końcowa	7
119	08:25:00	Końcowa	08:27:00	Ostrowskiego	9
119	08:27:00	Ostrowskiego	08:28:00	FAT	10
5	08:28:00	FAT	08:29:00	Hutmen	11
5	08:29:00	Hutmen	08:30:00	Bzowa (Centr	12
5	08:30:00	Bzowa (Centr	08:31:00	pl. Srebrny	13
5	08:31:00	pl. Srebrny	08:32:00	Stalowa	14
5	08:32:00	Stalowa	08:34:00	Pereca	16
5	08:34:00	Pereca	08:35:00	Grabiszyńska	17
5	08:35:00	Grabiszyńska	08:36:00	Kolejowa	18
5	08:36:00	Kolejowa	08:38:00	pl. Legionów	20
11	08:49:00	pl. Legionów	08:51:00	Narodowe For	33
6	08:53:00	Narodowe For	08:56:00	Renoma	38
148	08:59:00	Renoma	09:02:00	Dworzec Głów	44
114	09:05:00	Dworzec Głów	09:06:00	Kościuszki	48
114	09:06:00	Kościuszki	09:07:00	Świstackiego	49
114	09:07:00	Świstackiego	09:09:00	Na Niskich Ł	51
3	09:14:00	Na Niskich Ł	09:16:00	pl. Zgody (M	58
3	09:16:00	pl. Zgody (M	09:19:00	pl. Wróblews	61
4	09:21:00	pl. Wróblews	09:23:00	Urząd Wojewó	65
4	09:23:00	Urząd Wojewó	09:25:00	most Grunwal	67
4	09:25:00	most Grunwal	09:27:00	PL. GRUNWALD	69
116	09:28:00	PL. GRUNWALD	09:30:00	Kochanowskie	72
13	09:30:00	Kochanowskie	09:31:00	Chopina	73
13	09:31:00	Chopina	09:32:00	Karłowicza	74
13	09:32:00	Karłowicza	09:33:00	Stadion Olim	75
9	09:34:00	Stadion Olim	09:35:00	8 Maja	77
9	09:35:00	8 Maja	09:36:00	Godebskiego	78
9	09:36:00	Godebskiego	09:38:00	SEPOLNO	80
115	09:38:00	SEPOLNO	09:40:00	Monopolowa	82
115	09:40:00	Monopolowa	09:41:00	Kolumba	83
115	09:41:00	Kolumba	09:42:00	Magellana	84
115	09:42:00	Magellana	09:43:00	Swojczyce	85
118	09:43:00	Swojczyce	09:45:00	Miłoszycka	87
118	09:45:00	Miłoszycka	09:46:00	Gospodarska	88
118	09:46:00	Gospodarska	09:46:00	Ceglana	88
118	09:46:00	Ceglana	09:48:00	Kowalska	90
118	09:48:00	Kowalska	09:49:00	Tczewska	91
118	09:49:00	Tczewska	09:50:00	Działdowska	92
118	09:50:00	Działdowska	09:51:00	Kowale (Stac	93
118	09:51:00	Kowale (Stac	09:52:00	Kowalska 56	94
118	09:52:00	Kowalska 56	09:53:00	Olsztyńska	95
118	09:53:00	Olsztyńska	09:55:00	C.H. Korona	97
121	09:55:00	C.H. Korona	09:57:00	Zielna	99
121	09:57:00	Zielna	09:58:00	Psie Pole	100
121	09:58:00	Psie Pole	09:59:00	Psie Pole (R	101
N	10:05:00	Psie Pole (R	10:07:00	KIEŁCZOWSKA	109
N	10:07:00	KIEŁCZOWSKA	10:08:00	Poleska	110

150	10:21:00	Poleska	10:23:00	Szewczenki	125
150	10:23:00	Szewczenki	10:24:00	Gorlicka	126
911	10:30:00	Gorlicka	10:31:00	Palacha	133
911	10:31:00	Palacha	10:32:00	Zgorzelisko	134
911	10:32:00	Zgorzelisko	10:32:00	Kurlandzka	134
911	10:32:00	Kurlandzka	10:33:00	Mroźna	135

Total time (AStarMinTime): 02:15:00

Total visited nodes: 2481

It took: 3.43 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
A	20:52:00	Zajezdnia Ob	20:53:00	Paprotna	3
A	20:53:00	Paprotna	20:54:00	Obornicka (W	4
A	20:54:00	Obornicka (W	20:55:00	Bezpieczna	5
A	20:55:00	Bezpieczna	20:57:00	Bałtycka	7

Total time (AStarMinTime): 00:07:00

Total visited nodes: 96

It took: 5.52 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
N	07:24:00	Wyszyńskiego	07:26:00	Ogród Botani	6
9	07:27:00	Ogród Botani	07:28:00	Górnickiego	8
9	07:28:00	Górnickiego	07:29:00	Piastowska	9
16	07:31:00	Piastowska	07:35:00	PL. GRUNWALD	15

Total time (AStarMinTime): 00:15:00

Total visited nodes: 188

Wnioski

1. Minimalny czas podróży

- rozwiązanie jest gorsze jak można było się spodziewać, ale bardzo szybko je dostajemy
- warto dodać, że jest to zależne od heurystyki

2. Liczba odwiedzonych wierzchołków

- liczba jest o wiele mniejsza od rozwiązania problemu za pomocą **Dijkstry**
- jest to spowodowane użyciem heurystyki, która przeszukuje rokujące węzły
- całkiem mało odwiedzonych, ale wynika to, że szuka tylko tam gdzie jest obiecująco.

3. Performance

- tu jest znaczenie lepiej bo nie przeszukujemy wszystkiego

4. Optymalizacje

- można dodać heurystykę, która by sprawdzała kierunek, którym ma się kierować na podstawie kątów obliczanych z koordynatów punktu A i B.

Zadanie 1c Minimalizacja liczby przesiadek. Intuicja podpowiada, że trzeba będzie wprowadzić coś w stylu kary, dodatkowego kosztu doliczanego do ścieżki, która może i jest najkrótszą, ale wymaga przesiadki właśnie. W ten sposób algorytm będzie brał pod uwagę ścieżki, które nie wymagają zmiany line. Tak naprawdę cała zabawa sprowadziła się do dodania do nowego kosztu sprawdzenie ile kosztować przesiadka. Poniżej *snipped* z source kodu, który znajduje się [a.py](#).

```
new_cost = (
    cost_so_far[current_node]
    + self.graph.compute_cost(next_edge, current_time)
    + self.graph.line_change_cost(
        edge=came_from[current_node.name], next_edge=next_edge
    )
)
```

```
[6]: a_mut_engine = AStarMinTransfers(g)

_ = a_mut_engine.search("Muchobór Wielki", "Mroźna", t1)
_ = a_mut_engine.search("Zajezdnia Obornicka", "Bałtycka", t2)
_ = a_mut_engine.search("Wyszyńskiego", "PL. GRUNWALDZKI", t3)
```

It took: 98.55 ms

=====
Results for AStarMinTransfers:
=====

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
119	08:21:00	Muchobór Wie	08:22:00	Stanisławows	4

119	08:22:00	Stanisławows	08:23:00	Trawowa	5
119	08:23:00	Trawowa	08:24:00	Krzemienieck	6
119	08:24:00	Krzemienieck	08:25:00	Końcowa	7
119	08:25:00	Końcowa	08:27:00	Ostrowskiego	9
119	08:27:00	Ostrowskiego	08:28:00	FAT	10
134	08:37:00	FAT	08:38:00	Hutmen	520
134	08:38:00	Hutmen	08:40:00	Bzowa (Centr	522
134	08:40:00	Bzowa (Centr	08:41:00	pl. Srebrny	523
134	08:41:00	pl. Srebrny	08:43:00	Stalowa	525
134	08:43:00	Stalowa	08:44:00	Grochowa	526
134	08:44:00	Grochowa	08:45:00	Krucza	527
134	08:45:00	Krucza	08:48:00	Rondo	530
D	09:03:00	Rondo	09:09:00	Arkady (Capi	1051
D	09:17:00	Arkady (Capi	09:22:00	GALERIA DOMI	1064
D	09:22:00	GALERIA DOMI	09:25:00	Urząd Wojewó	1067
D	09:25:00	Urząd Wojewó	09:26:00	most Grunwal	1068
D	09:26:00	most Grunwal	09:28:00	PL. GRUNWALD	1070
911	09:43:00	PL. GRUNWALD	09:45:00	Kochanowskie	1587
911	09:45:00	Kochanowskie	09:47:00	Śniadeckich	1589
911	09:47:00	Śniadeckich	09:48:00	Zacisze	1590
911	09:48:00	Zacisze	09:50:00	Kwidzyńska	1592
911	09:50:00	Kwidzyńska	09:52:00	Brücknera	1594
N	10:06:00	Brücknera	10:10:00	Psie Pole	2112
N	10:10:00	Psie Pole	10:11:00	Psie Pole (R	2113
N	10:11:00	Psie Pole (R	10:13:00	KIEŁCZOWSKA	2115
N	10:13:00	KIEŁCZOWSKA	10:14:00	Poleska	2116
150	10:21:00	Poleska	10:23:00	Szewczenki	2625
150	10:23:00	Szewczenki	10:24:00	Gorlicka	2626
911	10:30:00	Gorlicka	10:31:00	Palacha	3133
911	10:31:00	Palacha	10:32:00	Zgorzelisko	3134
911	10:32:00	Zgorzelisko	10:32:00	Kurlandzka	3134
911	10:32:00	Kurlandzka	10:33:00	Mroźna	3135

Total time (AStarMinTransfers): 02:15:00

Total visited nodes: 1926

=====

It took: 3.66 ms

=====

Results for AStarMinTransfers:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
A	20:52:00	Zajezdnia Ob	20:53:00	Paprotna	3
A	20:53:00	Paprotna	20:54:00	Obornicka (W	4
A	20:54:00	Obornicka (W	20:55:00	Bezpieczna	5

```
A      20:55:00      Bezpieczna      20:57:00      Bałtycka      7
-----
```

```
Total time (AStarMinTransfers): 00:07:00
```

```
Total visited nodes: 96
```

```
=====
```

```
It took: 8.41 ms
```

```
=====
```

```
Results for AStarMinTransfers:
```

```
=====
```

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
N	07:24:00	Wyszyńskiego	07:26:00	Ogród Botani	6
N	07:26:00	Ogród Botani	07:27:00	Katedra	7
111	07:28:00	Katedra	07:29:00	Reja	509
111	07:29:00	Reja	07:31:00	PL. GRUNWALD	511

```
Total time (AStarMinTransfers): 00:11:00
```

```
Total visited nodes: 188
```

```
=====
```

Wnioski Wynik jest podobny do zwykłego A*, gdzie minimalizowany był czas. Tutaj mieliśmy minimalizować przesiadki i powiedzmy, że się udało na przykładowych trasach. Mamy mniej zmian linii, czas nieznaczenie się wydłużył i widać doliczoną karę za przesiadkę. W niektórych testach liczba odwiedzonych wierzchołków jest mniejsza.

2 Podsumowanie pierwszej części listy

Generalnie zgodnie z założeniem Dijkstra zwraca najlepsze wyniki w nie najlepszym czasie. Udało się w miarę sensownie zaimplementować A* (minimalizacja czasu albo przystanków), który zwraca dobrą odpowiedź w naprawdę fajnym czasie. Udało się napisać względnie bez duplikacji kodu przez co łatwo można pisać swoje implementacje, które jakoś optymalizują wybór ścieżki.

Największy problem jednak sprawił sam **Python**, jako osoba, która raczej jest przyzwyczajona do **Go**, **TypeScripta**, **Javy** no to było ciężko debugować, ale trzeba przyznać, że *JupyterNotebook* pomógł w procesie. Last but not least, ułatwieniem było, że doba nie trwała 24h tylko więcej to pomogło się skupiać na policzeniu kosztu w minutach między węzłami (przystankami).

2.1 Tabu Search

Metaheurystyka polegająca na interakcyjnym przeszukiwaniu sąsiedztwa, uwzględnia zestaw ruchów niedozwolonych. Wymaga dodatkowej pamięci w porównaniu do **przeszukiwania lokalnego**.

W zadaniu należy przejechać przez wszystkie przystanki i wrócić się do punktu początkowego po przez minimalizację:

- czasu
- przesiadek

Podobnie jak w poprzednim zadaniu tutaj też postarałem się aby nie duplikować kodu i poprostu parametry w zadaniu będę przyjmować opcjonalnie.

W implementacji wycieczki po mieście użyłem A*, ponieważ Dijkstra wykonywałby się znacznie dłużej.

2.2 Przykład użycia

```
[7]: from tabu import Tabu
max_iter = 111
points = ["PL. GRUNWALDZKI", "Dubois", "DWORZEC GŁÓWNY"]
src = "Wyszyńskiego"
t = Tabu(g=g, t=t2, points=points, src=src, max_iter=max_iter)
```

```
[8]: best_sln = t.search()
t.set_points(best_sln)
t.go_on_a_trip()
```

It took: 1683.33 ms

It took: 7.80 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
A	20:50:00	Wyszyńskiego	20:52:00	Ogród Botani	2
A	20:52:00	Ogród Botani	20:53:00	Katedra	3
A	20:53:00	Katedra	20:54:00	Urząd Wojewó	4
10	20:57:00	Urząd Wojewó	21:00:00	GALERIA DOMI	10
N	21:11:00	GALERIA DOMI	21:15:00	DWORZEC GŁÓW	25

Total time (AStarMinTime): 00:25:00

Total visited nodes: 228

It took: 10.94 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
------	-----------	------------	---------	----------	------

9	21:19:00	DWORZEC GŁÓW	21:21:00	Wzgórze Part	6
9	21:21:00	Wzgórze Part	21:24:00	GALERIA DOMI	9
D	21:29:00	GALERIA DOMI	21:31:00	Urząd Wojewó	16
D	21:31:00	Urząd Wojewó	21:32:00	most Grunwal	17
D	21:32:00	most Grunwal	21:34:00	PL. GRUNWALD	19

Total time (AStarMinTime): 00:19:00

Total visited nodes: 334

It took: 11.95 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
13	21:36:00	PL. GRUNWALD	21:37:00	most Grunwal	3
146	21:45:00	most Grunwal	21:47:00	Poczta Główn	13
D	21:58:00	Poczta Główn	22:00:00	GALERIA DOMI	26
11	22:02:00	GALERIA DOMI	22:03:00	pl. Nowy Tar	29
11	22:03:00	pl. Nowy Tar	22:04:00	Hala Targowa	30
11	22:04:00	Hala Targowa	22:06:00	pl. Bema	32
6	22:11:00	pl. Bema	22:13:00	Dubois	39

Total time (AStarMinTime): 00:39:00

Total visited nodes: 372

It took: 5.72 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
19	22:14:00	Dubois	22:16:00	pl. Bema	3
19	22:16:00	pl. Bema	22:18:00	Ogród Botani	5
N	22:18:00	Ogród Botani	22:20:00	Wyszyńskiego	7

Total time (AStarMinTime): 00:07:00

Total visited nodes: 158

It took: 0.00 ms

2.2.1 Tabu Search dobór długości tablicy T (b)

Dostosowuje długość listy tabu w trakcie działania, w zależności od postępu algorytmu. Długość T to 10, ale można zmienić.

```
[9]: best_sln = t.dynamic_search()
      t.set_points(best_sln)
      t.go_on_a_trip()
```

It took: 2678.78 ms

It took: 5.78 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
1	20:53:00	Wyszyńskiego	20:55:00	Nowowiejska	5
8	20:56:00	Nowowiejska	20:57:00	Jedności Nar	7
8	20:57:00	Jedności Nar	20:58:00	Na Szańcach	8
8	20:58:00	Na Szańcach	20:59:00	pl. Bema	9
19	21:03:00	pl. Bema	21:05:00	Dubois	15

Total time (AStarMinTime): 00:15:00

Total visited nodes: 186

It took: 5.95 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
13	21:13:00	Dubois	21:15:00	pl. Bema	10
19	21:16:00	pl. Bema	21:18:00	Ogród Botani	13
N	21:18:00	Ogród Botani	21:20:00	Wyszyńskiego	15

Total time (AStarMinTime): 00:15:00

Total visited nodes: 158

It took: 0.01 ms

It took: 8.22 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
A	21:20:00	Wyszyńskiego	21:22:00	Ogród Botani	2
A	21:22:00	Ogród Botani	21:23:00	Katedra	3
A	21:23:00	Katedra	21:24:00	Urząd Wojewó	4
2	21:28:00	Urząd Wojewó	21:31:00	GALERIA DOMI	11
N	21:41:00	GALERIA DOMI	21:45:00	DWORZEC GŁÓW	25

Total time (AStarMinTime): 00:25:00

Total visited nodes: 222

It took: 12.08 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
23	21:45:00	DWORZEC GŁÓW	21:47:00	Wzgórze Part	2
23	21:47:00	Wzgórze Part	21:50:00	GALERIA DOMI	5
12	21:52:00	GALERIA DOMI	21:55:00	Urząd Wojewó	10
12	21:55:00	Urząd Wojewó	21:57:00	most Grunwal	12
12	21:57:00	most Grunwal	21:59:00	PL. GRUNWALD	14

Total time (AStarMinTime): 00:14:00

Total visited nodes: 324

It took: 4.36 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
16	21:59:00	PL. GRUNWALD	22:01:00	Piastowska	2
16	22:01:00	Piastowska	22:03:00	Prusa	4
16	22:03:00	Prusa	22:04:00	Wyszyńskiego	5

Total time (AStarMinTime): 00:05:00

Total visited nodes: 128

=====

2.2.2 Tabu Search aspiracja (c)

Pozwala zaakceptować rozwiązania z listy tabu, jeśli są lepsze niż poprzednie najlepsze rozwiązanie.

```
[10]: best_sln = t.aspiration_search()
      t.set_points(best_sln)
      t.go_on_a_trip()
```

It took: 5103.68 ms

It took: 0.01 ms

It took: 0.00 ms

It took: 0.00 ms

It took: 5.95 ms

=====

Results for AStarMinTime:

=====

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
A	20:50:00	Wyszyńskiego	20:52:00	Ogród Botani	2
19	20:58:00	Ogród Botani	20:59:00	Górnickiego	9
19	20:59:00	Górnickiego	21:00:00	Piastowska	10
19	21:00:00	Piastowska	21:04:00	PL. GRUNWALD	14

Total time (AStarMinTime): 00:14:00

Total visited nodes: 112

=====

It took: 6.16 ms

=====

Results for AStarMinTime:

=====

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
12	21:05:00	PL. GRUNWALD	21:06:00	most Grunwal	2
146	21:15:00	most Grunwal	21:17:00	Poczta Główn	13
146	21:17:00	Poczta Główn	21:19:00	skwer Krasiń	15
146	21:19:00	skwer Krasiń	21:21:00	DWORZEC GŁÓW	17

Total time (AStarMinTime): 00:17:00

Total visited nodes: 184


```
=====
It took: 14.32 ms
```

```
=====
Results for AStarMinTime:
```

```
=====
Line  Departure  Start Stop    Arrival    End Stop    Cost
-----
18    21:21:00    DWORZEC GŁÓW  21:23:00    Wzgórze Part  2
114   21:25:00    Wzgórze Part  21:28:00    GALERIA DOMI  7
23    21:29:00    GALERIA DOMI  21:30:00    pl. Nowy Tar  9
23    21:30:00    pl. Nowy Tar  21:31:00    Hala Targowa  10
23    21:31:00    Hala Targowa  21:33:00    pl. Bema      12
19    21:43:00    pl. Bema      21:45:00    Dubois        24
-----
```

```
Total time (AStarMinTime): 00:24:00
```

```
Total visited nodes: 408
=====
```

```
It took: 5.20 ms
```

```
=====
Results for AStarMinTime:
```

```
=====
Line  Departure  Start Stop    Arrival    End Stop    Cost
-----
19    21:54:00    Dubois        21:56:00    pl. Bema      11
19    21:56:00    pl. Bema      21:58:00    Ogród Botani  13
128   22:06:00    Ogród Botani  22:08:00    Wyszyńskiego  23
-----
```

```
Total time (AStarMinTime): 00:23:00
```

```
Total visited nodes: 166
=====
```

2.2.3 Tabu Search sampling (d)

Wybieram losowo k list z sąsiadami, w celu zwiększenia różnorodności poszukiwań

```
[11]: best_sln = t.sampling_search()
      t.set_points(best_sln)
      t.go_on_a_trip()
```

```
It took: 9212.04 ms
```

```
It took: 0.01 ms
```

It took: 0.00 ms
 It took: 0.00 ms
 It took: 4.34 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
A	20:50:00	Wyszyńskiego	20:52:00	Ogród Botani	2
19	20:58:00	Ogród Botani	20:59:00	Górnickiego	9
19	20:59:00	Górnickiego	21:00:00	Piastowska	10
19	21:00:00	Piastowska	21:04:00	PL. GRUNWALD	14

Total time (AStarMinTime): 00:14:00

Total visited nodes: 112

It took: 4.58 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
1	21:08:00	PL. GRUNWALD	21:10:00	Piastowska	6
1	21:10:00	Piastowska	21:12:00	Prusa	8
1	21:12:00	Prusa	21:13:00	Wyszyńskiego	9

Total time (AStarMinTime): 00:09:00

Total visited nodes: 142

It took: 9.48 ms

Results for AStarMinTime:

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
128	21:16:00	Wyszyńskiego	21:18:00	Ogród Botani	5
914	21:19:00	Ogród Botani	21:20:00	Katedra	7
914	21:20:00	Katedra	21:21:00	Urząd Wojewó	8
914	21:21:00	Urząd Wojewó	21:24:00	GALERIA DOMI	11
8	21:24:00	GALERIA DOMI	21:26:00	Wzgórze Part	13
8	21:26:00	Wzgórze Part	21:28:00	DWORZEC GŁÓW	15

Total time (AStarMinTime): 00:15:00

Total visited nodes: 280
=====

It took: 10.49 ms

=====

Results for AStarMinTime:

=====

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
K	21:37:00	DWORZEC GŁÓW	21:41:00	GALERIA DOMI	13
11	21:42:00	GALERIA DOMI	21:43:00	pl. Nowy Tar	15
11	21:43:00	pl. Nowy Tar	21:44:00	Hala Targowa	16
11	21:44:00	Hala Targowa	21:46:00	pl. Bema	18
6	21:51:00	pl. Bema	21:53:00	Dubois	25

Total time (AStarMinTime): 00:25:00

Total visited nodes: 316
=====

It took: 4.88 ms

=====

Results for AStarMinTime:

=====

Line	Departure	Start Stop	Arrival	End Stop	Cost
19	21:54:00	Dubois	21:56:00	pl. Bema	3
19	21:56:00	pl. Bema	21:58:00	Ogród Botani	5
128	22:06:00	Ogród Botani	22:08:00	Wyszyńskiego	15

Total time (AStarMinTime): 00:15:00

Total visited nodes: 160
=====

2.3 Podsumowanie Tabu

Ogólnie myślę, że udało się rozwiązać ten problem, **różne warianty tabu** dają różne wyniki, czyli modyfikacje w głównym bloku działają.

Wyniki przedstawiają się następująco (dla mojej kompilacji, niektóre mogą się różnić ze względu na użycie liczb pseudolosowych):

Nazwa	Wyniki [min]
Basic Tabu	90
Dynamic Tabu	74
Aspiracja	78
Sampling	78

Wynik, który zwrócił standardowy tabu, jest trochę słabszy niż pozostałe.

Wyniki zależą także od dobranych parametrów. Prawdopodobnie w łatwiejszych warunkach algorytmy mogłyby zadziałać lepiej. Warto dodać, że testowałem je w trudnych warunkach, ponieważ około godziny 21 zaczyna być coraz mniej połączeń.